

INSCHRYVINGSPRYS

Voorop betaelbaar van vier tot vier maanden.

Voor de Stad. 1-30
Voor den buiten. 1-75
Voor 't vreemde. 2-25
Per maand voor de stad alleen. 0-38

HET WERK VERBOND

BEKENMAKINGEN

De bekenmakingen betalen 10 centim den drukregel. Gewoone voorwaarden voor de Notarissen, Ambtenaren, enz.
Prys van een nummer 15 Centimen.

Volksblad voor Handel en Nyverheid, Stielen en Ambachten.
VERSCHYNT EEN MAEL IN DE WEEK: DE ZATERDAG.

Brieven, Bekenmakingen en alle hoegenaemde Artikels ten langsten Donderdag noon, vragtery toe te zenden: in den Estaminet den PRÉ-AUX-CLERCS, by het Groot-Vleeschhuis, 24, te Gent. — Men kan zich Abonneren op bovengemeld adres en op alle Postbureelen.

ZERENWEGEN. — VERTREKUREN.

De Konvoijen met een * geteekent, zyn Expresstroken van eerste klas, degene met ** van eerste en tweede klas.

Brussel, langs Mechelen. 5-00 8-53**
Brussel, langs Denderleeuw. 7-00 11-45 2-20 5-00 7-40
Mechelen, Antwerpen. 5-00 8-53** 11-45 2-20 5-20 7-40** Mechel.
Lier. 5-00 2-20
Dendermonde. 5-00 7-00 8-53** 11-45 2-20 5-00
Aelst. 7-00 11-45 2-20 5-00 7-40

Lokeren. 5-00 7-00 11-45 5-00
Nim., Geerardshb. Less., Aeth. 7-00 1-25 langs Doornik. 5-00
Brugge, Oostende. 6-15 9-15 1-50 4-53* 6-55
Kortryk, Moskr., Doorn., Ryss. 6-00 9-20 1-25 4-40 7-10
Donai, Atrecht, Amiens, Parys. 6-00 9-20* 4-23** 4-40
Kales. 6-00* 9-20 7-10**
Bergen, Quievrain. 7-00 1-25 langs Doornik. 5-00
Manage, Charleroi, Namèn. 7-00 1-25 langs Doornik. 5-00
Leuven, Thienen, Luik, Verv. 5-00 8-53* 11-45 2-20 5-00 Thien. 7-00**

Landen. 5-00 8-53* 11-45 2-20
Keulen, Aken. 8-53 11-33 Aken 7-40*
Gladb., Duss., Cref. Ruhrort. 8-53*

AUDENAERDE.
Van Gent naer Audenaerde. 9-25 2-25 7-43
Van Audenaerde naer Gent. 7-20 12-15 6-00
LAND VAN WAES.
Van Gent naer Antwerpen. 6-20 9-00** 10-20 2-50** 5-30
Van Antwerpen naer Gent. 6-50 8-50** 1-50 2-50** 6-00

STAETKUNDIG OVERZICHT.

GENT, 23 MAERT 1861.

VRANKRYK. — De schaduw van vryheid, aen de heraedslaging der beide staets-kamers: het senaet en de wetgevende kamer gegeven, heeft in de debatten, zulk een gebiedend karakter gekregen, dat die vryheid, in weerwil der klappmachinen van het keizerryk die, over alles zeem en zalf weten te stryken als het noodig is, om den indruk op de menigte te verzachten, gevaerlyk schynt, en de keizer een weinig voor de toekomst, bedacht maekt. Het dekreet dat de wil, van Napoleon III, nopens de bepleitingen in de staetskamers, voor wat het adres aenging, heeft afgekondigd, liet slechts toe van met grooten eerbied over de regering van den tweeden Bonaparte te spreken, en thans zien wy onder den parlementairen vorm, geheel de nieuwe dinastie aenranden, het gedrag van den keizer in Itaeljen hekelen, zyn politiek berispen, en al de finantiële geheimen blootleggen, waerop den nieuwen staet van zaken in Vrankryk gesteund is. De keizer zelve, is met bedekte woorden, den medepligtigen in de schandalen van Mirès genoemd, en in de openbare denkwyze aen den zeldnen pilori vastgenageld. Keller, een moedige en jonge volksvertegenwoordiger, heeft de napoleontische staetkunde in miniatuur getrokken, met te zeggen dat al de daedzaken, in het buitenlendsch politiek, ten voordeelen der Itaeljaenen verwezentlykt, enkel hunnen oorsprong namen « uit de vrees aen de keizer veroorzaekt door den brief van Orsini, waerin deze zeide, dat er achter hem nog duizende poignarden gered stonden, » Men kan geene meer vernederende tael, voor de staetkunde van het keizerryk, uitvinden. Men begrypt dus wel, dat zulke weinige vlejende waerdering voor de akten van Louis Bonaparte, onder den keizerlyken mantel de berading van het het eene of het andere plan zal voor doel hebben. Hy zou het senaet en de wetgevende kamers naer huis zenden, en die vervangen door eene algemeene volkskamer, gesteund op de democratie waer van hy, zegt hy ons, de vertegenwoordiger

is. « Het volk alleen, is langs myne zyde, zegt hy, op het volk alleen kan ik bouwen; by het volk vind ik de regtzinnigheid en de vriendschap; daer buiten zyn het al vyanden en verraders, die onder het kleed van senateur of representant, de oude partyen aenkleven en den oogenblik afwachten om my te doen neervallen. » Het contrast is inderdaed al zeer aerdig, de keizer in zyne groote liefde voor het volk, heeft dit volk doen mitrailer door dronke soldeniers, en stroomen bloeds uit zyne aderen doen vlieten; hy heeft dit volk doen plunderen, gemaerteld en verbannen; heden nog sterft dit volk tot Cayennen, en Lambessa, hy heeft van dit volk de goederen verbrand, het tot op vreemden bodem doen vervolgen, en tot hier toe heeft hy de bronnen opgesloten die voor dit volk het welzyn in de toekomst was, Hy heeft den geest by het volk van burgerlyke associatie in kwestie van handel en nyverheid, vernietigd. Hy heeft hunne vryheid geconfisqueert, hunne drukpers aen boeijen geslagen en het despotismus, als impost op het voedsel der ziel geleid. En hy spreekt van vriendschap, omdat de sluwe kerel weet, dat het volk edelmoedig is! Integendeel, heeft hy algedaen wat hy maer doen kon om de groote partyloopers langs zynen kant te krygen; hy heeft hen van titels en weldaden overladen, hen van goud overgoten, en niets gespaerd, om door gunsten en invloed, hunne regtzinnige verkleefheid voor zyne familie gaende te maken. Voor hen heeft hy den trafiek van finantien ingehuldigd, voor hen heeft hy de algemeene fortuin van het volk verhinderd. « Hy, zoo slim, dachte dat hy met een handvol goud vrienden kon aenwinnen, en het was slechts een hoop met vergulde slaven, door de wil des meesters in de boeijen geketent, om van die boeijen op te ryzen wanneer er eenen enkelen schakel der keten zou losspringen. Het is gebeurd; het masker is gevallen en Louis heeft thans gezien in hoe ver hy op de vriendschap der aenhangers en gunstelingen mag staet maken. Eene verandering in het inwendig politiek is noodig, maer wat er zal gebeuren weet men niet; in allen gevalle, het ziet er maer gheel aerdig uit.

ITAEIJEN. — De zaken van den Paus, staen altyd slechter om slechter. Dit groot figuer dat wel eer koningen en keizers, al de magtige der aerde aen zyne voeten zag, en met een enkel woord dat van zyne lippen rolde en de wereld door henen klomk, gelyk een donder de vrees in het hart joeg, de vorsten deed beven, de troonen deed waggelen, is thans eene zwakke gryzaerd geworden die sterft van langwyligheid. Het is een lighaem van welke men een ader geopend heeft en langzaam en stil, het laeste druppelken bloed aftapt; en zoodanig is de val van dit vroeger alvermogen, berekend, dat wanneer die val gebeure, de heffer der Europeesche weegschael zich met moeite zal bewegen, toen, dat vroeger eene dergelyke omstandigheid, de wereld in zyne pan zou hebben doen schokken. Arglistigheid en sluwheid heeft er niet aen ontbroken. De fransche keizer terwyl hy hem langzaam wegdrumde, met de eene hand, heeft hem altyd ondersteund met de andere, tot dat hy op heden aen de poorten van Roomen staet met het pak, op de rug om zich op reis te begeven. In de verschillende geruchten, welke hier aengaende de eene de anderen doorkruissen, kunnen wy zeer gemakkelyk het einde van dit komedie spel voorzien. Naer gewoonte, zoo als het in alles gegaen is, om tot een enkel feit uit te loopen, werpt men vyf en twintig gezegden in de menigte, welke, de eenen de anderen vernietigen, om als men er van moede is, dit gene te doen plaats nemen dat in het plan ligt: zoo zegt men heden, dat generael Guyon, gaet vervangen worden in zyn kommandement, om te doen gelooven, dat de keizer zyne troepen nog niet wil terug trekken; morgen is het heel anders, het zyn de piemontezen welke Roomen gaen bezetten, en zoo heen en weder, zoo wel dat de Paus een dag op reis zal zyn, zonder dat iemand er zich over zal verwonderen, en dat Victor-Emmanuel het kapitolium zal beklinnen, gelyk iet dat zeer natuerlyk is. Overigens is er al niet veel nieuws in de politieke winkels. De broekas is nog gesloten, misschien gaet zy open in Turkije, om den eenen kant van het laken

KAREL DE STOUTE,

DOOR WALTER SCOTT,

VERTALING VAN GUSTAEF BRAEM.

1. DEEL. — 4. KAPITTEL.

6. Vervolg.

— Anna naderde en zegde stil eenige woorden aen het oor van haren oom.
— En konden zy hunne boodschap niet zelf doen! Wat willen zy dan, indien zy het niet durven vragen en u in hunne plaats zenden? Ware het iets redelykch geweest, zy zouden zich verhaesten het my te vragen. Anna bukte zich op nieuw en zegde nog stil eenige woorden.
— Den bogen van Buttisholz, myne liefste? riep hy uit; indien zy niet sterker dan het verleden jaer geworden zyn, zoo zal er niemand zyn die er in gelukken zal hem op te spannen. Hy hangt daer aen den muur benevens dry schichten. En wie is den kamper die iets boven zyne krachten ondernemen wil.
— Het is den jongen vreemdeling myn oom, die myne kozyns by eenige spelen niet heeft kunnen overwinnen, en hen nu op het peerdenryden of boogschutten uitgedaagd heeft.
— Het peerdenryden ware moeijelyk op eene plaats waer er geene peerden te vinden zyn en waer zy zelfs niets zouden kunnen verrigten, indien er waren. Maer een bogen is er, vermits ik er een heb. Draeg hem aen de jongelingen myne nicht, en zeg hen van mynen 't wege dat hy die hem opspannen zal, meer zal doen dan een Willem Tell of een beroemde Stauffacher.
Terwyl Anna, den bogen uit den wapentrophée, die reeds door Philipson was bemerkt geworden, nam, zegde den ouden Engelschman tegen zynen gastheer, dat indien de poëten dergelyk werk aen de vrouwen toeschreef zy zeker wel den bogen van Cupido bedoelden.
— Laten wy den blinden God Cupido daer, zegde Arnold, glimlachend. Sedert dat de minnezangers gewaer geworden zyn dat zy by ons een stuiver verdienen konden, hebben zy ons niet meer gerust gelaten. Eene jonge zwitsche meid moet anders niet, dan de balladen van Albert Eschudi zingen of wel het schoon weide lied der koeien.

— Terwyl hy aldus sprak had Anna onder de wapens een bogen genomen van meer dan zes voet lang en dry groote schichten. Philipson vroeg om deze voorwerpen te zien en onderzocht dezelfde met veel zorg.
— Het hout is goed, zegde hy, ik moet het bekennen, want in mynen tyd had ik ook zoo een. In den ouden droom van Arthur, zou ik zoo gemakkelyk dezen bogen opgespannen hebben, als een kind een beukentak zou plooiën.
— Wy zyn te oud om ons als jongelingen te roemen, zegde Arnold Biederman aen zynen gezet; op eenen toon die hem scheen te berispen. Draeg hun dien bogen Anna en zeg hen dat hy die dezen bogen kan opspannen Arnold Biederman overtroffen heeft. Dit zeggende liet hy zyne blikken op de magere leden van den ouden Engelschman vallen.
— Gy weet toch wel myn beste gastheer, dat de wapenhandeling min van de kracht dan van eene zekere juistheid afhangt. Iets wat my verwondert is van hier een bogen te vinden, die door Mathieu van Doncaster, die over een hondertal jaren leefde en zeer roemryk in het vak was gemaakt. Een engelschen boogschutter is nauwelijks in staet een bogen van Mathieu van Doncaster te handelen.
— Hoe kent gy den naam van den gene die hem vervaerdigd heeft.
— Door het teken dat zich op al zyne voortbrengsels bevindt en door de voorletteren die zich op dezen bogen bevinden. Ik ben zeer verwondert dit wapen hier te vinden en daerby in eenen zoo goeden staet.
— Den bogen wordt hier goed onderhouden omdat het ons aen eenen grooten zegenpraal herinnert. Gewis zult gy het voorval met geen genoeg aenhooien, omdat uw land er by verloren heeft.
— Myn land, zegde de oude Engelschman heeft reeds zoo vele zegespralen behaald, dat wy zonder bloozen van eene nederlaeg mogen hooren. Maer ik wist niet dat Engeland ooit met zwitserland in stryd was geweest.
— Niet als natie, maer ten tyde van mynen grootvader was er een talyk soldatenkorps, bestaende uit mannen van byna alle landen, doch hyzonderlyk Engelschen Normannen, en Gasconjers, dat zich in Argum en omliggende streken verspreide. Het werd aangevoerd door eenen beroemden stryder Enguerrand van Couci genaemd, die beweerde eischen te bezitten tegenover den hertog van Oostenryk, en daerom het grondgebied van Oostenryk en dat van den Bond zonder onderscheid verwoeste. Zy noemden zich het vrye korps, schenen tot geen land te behooren en waren zoo dapper als wreed in den stryd. De gedurige oorlogen tusschen

Frankryk en Engeland gestild zynde, zoo bevondt zich een groot gedeelte dezer benden zonder bezigheid en kwaem er in onze dalen zoeken. De zon schitterde op hunne harnassen en de lucht werd door het groot getal pylen, dat zy schote, verduisterd. Zy deden ons veel kwaed en verloren meer dan eens. Maer eindelyk ontmoetden wy hen te Ruttisholen en den slag werd geleverd. Deze plaats werd Graflaets der Engelsen genaemd, en draegt nog dien naam.
Philipson behield nog een weinig het stilzwygen en antwoordde dan: Dat zy in vrede rusten. Indien zy ongelijk hadden; hebben zy het met het leven moeten bekoopen. Ziedaer alles wat tot straf aen eenen sterveling kan dienen; dat God hen vergeve.
— Zoo als aen alle dappere stryders, zegde de landamman, myn grootvader nam deel aen dezen slag en gedroeg er zich op eene dappere wyze; en sedert dien tyd is dezen bogen in onze familie goed bewaert geworden. Er bestaat daeromtrent eene prophetie, doch ik geloof het onweerdig ons daarmede bezig te houden.
Philipson ging het gesprek verder brengen, toen hy door eenen grooten verwonderingskreet die van buiten opsteeg, onderbroken werd.
— Ik moet gaan zien wat deze jonge losbollen verrigten, zeide Arnold. Eertyds durfden de jongelingen uit dit land over niets beslissen vooraleer een ouderling over de zaak uitspraak had gedaan; maer het is tegenwoordig wel verandert.
Hy verliet de tafel met zynen gastheer en begaf zich naer buiten. Allen welke ooggetuigen waren geweest van de spelen der jongelingen riepen juichten, twisteden, zelf onder hen, terwyl de jonge Arthur Philipson dit alles met een onverschillig oog aanzag. By het naderen van den landamman werd alles stil.
— Wat beteekenen deze ongewoone geruchten? zegde hy, met eene stem die eenieder met eerbied aanhoorde. Rudiger, vroeg hy aen den oudste zynen zoonen; heeft den vreemdeling den bogen opgespannen.
— Ja, myn vader ja, antwoordde Rudiger en hy heeft het doel bereikt. Willem Tell heeft nooit dry zulke schichten uit zynen boog laten vlieën.
— Dit is niets dan het toeval, onderbrak de jonge zwitser die van Bern gekomen was. Geene menschelyke kracht kon het gelukken. Hoe zou het hem, die niets goeds ten einde heeft gebracht van al wat wy gedan hebben kunnen gelukken.
— Maer wat heeft hy dan gedaan? vroeg de landamman. Spreekt elk op zyne beurt en niet allen te samen! Anna van Geierstein, gy verstaat he-

op te ligten die de geheime plannen van Napoleon en Alexander, omsluijeren.

Over Zwitserland en België.

In vergelyking by al andere kleine staten, moet ons gelukzalig België, met zyne vier en half miljoen zielen en zyne zoo vruchtbare onzijdigheid, gewaerbord door al de groote mogendheden van Europa, eene waerlyke goudmyn voor de mannen zyn, die tot Brussel, in het goevernement als ministers en aenhangers een nageelken vinden om den hoed aentehangen. België betaelt dat het ongelooflyk is, inderdaad, wonderlyk.

Het departement van oorlog voor al is met eene gulheid aen kluiten opgevoed, dat alle genegenheid en alle mildheid te boven gaet. Is het land misschien, tegen over andere staten, in eenen zoodanigen toestand, dat al de geld verkwisting, by het altyd dreigend gevaer van eenen inval van 't vreemde, kan verregteerd worden. Sints dertig jaren zyn er op de oorlogs budjetten ongehoorde sommen betaeld, ver over de vereischte gelden, der aenwezige troepen in het leger, en nog is er geen cent over geschoten voor de verbetering in het oorlogs materieel. Op de 30 verloopene jaren, de eene dag de ander dragende kan men geene 30 duizend soldaten, jaeruit jaerin in effectieven dienst tellen, en nogtans het gemiddeld cyfer van het budjet van oorlog, hier min daer meer, mag men op 30 miljoen rekenen of den helft meer, als de noodige uitbetaling voor soldyen en bureaucratie; en toch is er geen cent over gebleven om met de volmaking van het oorlogs materieel benevens andere staten te zyn vooruitgestreven. Kazal moet alweer boven op het budjet, 15 miljoen hebben, om dit materieel in staet te stellen; en die 15 miljoen moeten algaau gestemd worden; want hy moet eene reis van plesier doen. Onze volksvertegenwoordigers, zullen zich haesten! om aen den grooten franschman de 15 miljoen toetestaan; endit op eenige enkele vragen waarop Kazal heeft geantwoord gelyk hy het heeft goed gevonden, zonder verder, Kazal spreekt Evangelie en het is aen onze ongelukkige volks apostels niet toegelaten van in te zien, in hoe ver Mynheer Kazal de waarheid zegt — zeggen wy in voorbygaen dat Mynheer Coomans het geraden heeft als hy zei: «Het is niet om dat de zaak zelve zoo dringend is, maer het is om de 15 miljoen te krygen dat men zoo haestig is.» Doch Rogier antwoorde: «Dat het schandig was van al zoo de waarheid te durven zeggen.» Gaen wy daerover en zien wy eens hoe dat het elders gaet.

Onze ligging op de kaart van Europa, is in vergelykking met die van den Zwitserschen Bond, in niets gevaerlyker voor een vreemde aanslag. In eenen algemeenen oorlog zouden de belangen van het fransch keizerryk, zoo zeer den inval der zwitsersche staten gebieden, als den inval, welke wy voor de zelfde gelegenheid van dien kant te vreezen hebben. Meer nog, de zwitsersche bond is voortaan bedreigd, niet alleen door de inpalming van Savooyen, maer verder nog door de uitbreiding der piemontesche overheerschingen. Eens Itaelje der oostenryksche legerbenden tot aen de Alpen, ontdaen, wordt Victor Emmanuel onder den franschen invloed, zoo niet een aenpalende vyand, ten minsten eenen twyfelachtigen en weinig aangenamen vriend. Zwitserland heeft derhalve voor de toekomstige gebeurtenissen in de algemeene staatkunde van Europa, zoo min als wy te slapen, en zich voor alle omstandigheid bereid te houden. En nogtans hoe groot is het verschil in de altyd durende geldverkwisting by ons?

By ons kan er geen wind verdraeid zitten, geene gazet een artikel schryven, dat wat opschuddend maakt of onze minister Kazal, weet er eene oorzaak van te maken om de kassen van het ryk te doen springen en de miljoenen te doen dansen. Ons patriotismus wordt in goud gekleed, geven! geven! is de alarm schreeuw, en de kamers knikken en het volk betaelt, het betaelt maer altyd voort. — Er zyn nog zoo veel kiekens aen het schotelken vet te maken!! —

Maer als wy eene kleine vergelyking maken, tusschen Zwitserland dat eene bondgenootschappelyke republiek, en België dat een constitutioneel koningryk is, moeten wy, werkers en burgers de oogen, van verbazing, wyd

open trekken, en ons vragen, wie van België of Zwitserland, met echte en manhaftige vaderlands liefde gediend wordt? Voor wie men eene grootere som van verwondering en eerbiedige achting zou gevoelen voor de voorzitter van ginder of de koning van hier? Wie beter zynen pligt volbrengt, onze fransche en verfranschte ministers, onze kamers en zoo voorts, met een woord geheel de bemaning van het staetsbewind, als de eenvoudige maer ernstige raedsleden des bond? De antwoord voor ons werkers ware niet moeilijck, alsmede voor allen, die aen het staetsvermogen niet verslaefd zyn.

Zwitserland of den bond, behelst eene bevolking van by de 3 miljoen zielen, België vier miljoen en half of één en half miljoen meer.

In tyd van vreden heeft Zwitserland een oorlogs budjet van tegen de vier miljoen francs, of 1 miljoen 333 duizend francs voor elk miljoen inwooners; België, voor één en half miljoen inwooners meer, heeft een jaerlyks budjet van 32 tot 40 miljoen, nemen wy 33 voor midden punt, of 7 miljoen 700 duizend francs voor eider miljoen inwooners of 77 centimen per hoofd tegen 13 centiemen in Zwitserland. Wy betalen dus in België alle proportien gehouden zeven maal zoo veel als in den zwitserschen bond.

Maer daermé is het niet gedaen, waer zyn dan de buitengewoone en onafgebrokene vragen van mynheer Kazal, om bylagen en krediten? Het opmaken der onnoodige versterkingen van Antwerpen, die meer dan 100 miljoen aen de algemeene fortuin zullen kosten en slechts zullen dienen om den onverschrokken moed van onze princen, luchtdigt tegen het gevaer te maken?

Men ziet dan dat er een klein verschilken is, tusschen dit ellendig republieksken en het altyd in voorspoed aengroeiende België! Maer dit verschilken is nog al iet klaarder, wanneer men het budjet in het algemeen neemt, alsmede den finantielen toestand van den bond: de werkers moeten dat weten, om zich zoo allengskens een gedacht te vormen van den staet der zaken in het vaderland.

Het algemeen budjet voor de oefening van 1861, in Zwitserland belooft tot het cyfer van 18 miljoen en eenige honderd duizend francs; bygevolg 6 miljoen voor ieder miljoen inwooners, of 6 cent. per hoofd. Alle buitengewoone uitgaven er onder begrepen.

Het algemeen budjet van België voor 1860 belooft, tot het sommeken van 140 miljoen, zynde dus 35 miljoen voor ieder miljoen zielen of 35 centiemen per hoofd; de buitengewoone crediten voor vernieuwing van kanonnen en versterkingen er niet onder begrepen: dat zyn maer brokkelingen die bezyden de tafel vallen.

Het verschil is dus dat wy in België, onder het constitutioneel regiem, 29 centiemen per hoofd meer betalen, als in de fédérative republiek van Zwitserland.

En Frère-Orban, de halve God van het koordeken, durft nog spreken van de belastingen op te slaen: Dit is een vies man, hein?

Is het noodig dat wy ook doen aenmerken, dat de geconsolideerde schuld van België, van dit suikerlandeken, alwaer sedert 1830, van gelukkige memorie, de inkomsten van pachten en lasten aen de sommen der uitgaven hebben beantwoord, belooft op het uer dat wy beleven, op het bagatelken van 662 miljoen, 't is de moeite waerd.

By de verbondene staten van Zwitserland, geene schuld! Een land zonder schuld, 't is komiek!

In 1859, geloof ik, werd er door den Bond gedekreteerd, dat de Zwitsers, voor het aenstaenden jaer, geene pachten, noch lasten zouden betaeld hebben, en thans in 1861, zien wy alweer in de kas van dit land een te goed van 9 miljoen francs; zoo wel dat België zich mag vleijen van 671 miljoen schuld tegen Zwitserland...0

Dat is eene vergelyking welke ik maken wilde, maer voegen wy er al gauw by, dat het verschil tusschen beide bedreigde staten, slechts eene *miserie* is, tegen het voordeel dat wy genieten van te mogen roepen: *Leve de koning Leopold!*

De heer Adolf Dubois, substituet van den procureur des konings by de regtbank van Gent, heeft zyn ontslag gegeven. Al de dagbladen, sedert eenige dagen houden zich met de

oorzaak van dit zoo gewigtig feit, bezig, en verzwaren of verligten het ingevolge de party waer aen zy toebehooren. De eenen poogen de man te verschoonen anderen spuwen tot aen den boord hunne gal uit, maer een onpartydig onderzoek is tot hier toe nog niet gebleken.

Welk is dit feit? Het is een paer jaren dat de *Journal de Gand*, een omzendbrief van Mgr. de artsbisshop van Mechelen in zyne kolommen mededeelde, dit schrift, was een verdichtsel, dat de artsbisshop verloochende. Het stelde dus een feit van vervalsching daer — van zulke vervalsching, welke men honderd en duizende malen in den drift der partijen ziet gebeuren, en meer nog in de hoogere diplomatie; wy moeten niet ver loopen om het te bewyzen, de vrede van Villafranca is op een dusdanig feit gesteund; die het wil tegenspreken toont ons, dat het voorstelaen Oostenryk door Pruisen gedaen, aengaende dit vredenverdrag, door Pruisen als echt is bevonden. Pruisen heeft de stukken geloochent, (?) van waer zyn zy dan gekomen? Wie heeft ze geschreven? —

De artsbisshop als een voorzigtig en wys man stelde zich boven dit feit, liep met de zaak niet verder uit en toonde der halve meer groothartigheid als sommige zynere dienaers.

De zaak bleef zoo, en buiten eenige verwytselen tusschen den *Nouvelliste* en de *Journal de Gand*, er werd niet meer van gesproken.

Op dit oogenblik had een zeker heer Seghers, de hoofdredactie van het *Journal de Gand* in handen, en daer men in alle vertrouwen aen de honorabiliteit van dien man geloofde, hem als een vriend behandelde, had de schryver van dit verdicht mandement zyn stuk, zonder achterdocht dat een man als de heer Seghers, het vertrouwen der vriendschap verraden kon, aen deze afgegeven, die van dien oogenblik af, de helft der verantwoordelykheid op zich nam.

De heer Seghers, in verschillende omstandigheden, te lang om aen te halen, met weinigen lof van zich doende spreken, deden van den kant der tegenpartyen, opvorschingen doen, wegens zyn voorgaende gedrag, en men vond in de regterlyke annalen van Parys dat die kerel, uit feit van afroggelary eener som van 94 duizend francs, tot 3 jaren gevang en 3000 fr. boet, by verstek was veroordeeld geworden. Van toen af, schoon het publiek er nog niet mede bekend was, was de deelneming van dien pligtigen aen de redactie van voormeld blad onmogelyk, en men dwong hem van zich te verwyderen. Van dan af hoorden wy van niets meer spreken.

Maer over eenige dagen, kwam de zaak van dien heer, alsmede die van het valsche mandement tusschen den *Nouvelliste* en het *Journal de Gand*, alweer ten berden, en naer wy ons er kunnen aen herdenken, was de laetste er de schuld van. De *Nouvelliste*, die somtyds eene kat een kat durft noemen, sprak dit maal nog meer duideelyk en meer hevigh over de veroordeeling van den heer Seghers, deze als een escroc en vervalscher tot den bloede geeselende. En het *Journal de Gand* die dit blad als 't ware, uitdaegde de bewyzen te leveren, maakte, dat het vonnis van het hof van Parys, in de *Nouvelliste*, letterlyk afgeschreven, aen het publiek werd opgegeven.

Seghers, alsdan zich toonende, zoo als hy ons schynt, eene natuer van modder, in den grond bedorven en slecht, geloofde zich te wreken, met het vertrouwen, aen Seghers de redakteur, en niet aen Seghers den escroc gegeven. te verraden en gevolgentlyk schreef hy, escroc, dat hy geen vervalscher was, want dat het valsche mandement geschreven is geworden door den heer Ad. Dubois, voorzied: Zie daer de zaak.

Wy willen in de daed zelve niet treden, men kan ze in overmaat verergeren, dat is al; de onpartydigheid zelve kan ze niet verdedigen en dus moet men de heer Dubois, verantwoordelyk laten voor zyn gedrag.

De twisten tusschen liberael en katholyk heel en al ter zyde plaetsende, willen wy enkel een feit doen uitkomen, en ter beoordeeling van dit feit nemen wy al de mannen van hart welke, aen geene staetsparty verslaefd zyn, en de innige gevoelens van het hart, de diepe voldoening der ziel, van gewetensvol te handelen, niet willen slagtofferen,

ter reden dan al deze jonge losbollen, vertelt my wat er voorgevallen is. De jonge meid scheen een weinig ontstelt sloeg hare blikken ten gronde doch antwoorde.

— Het doel was zooals gewoonlyk eene duif aen eenen langen stok vastgemaakt. Alle de jongelingen, uitgenomen den vreemdeling, hadden gepoogd het doel te bereiken, doch allen waren mislukt. Wanneer ik den bogen van Buttisholz aenbragt, bood ik hem eerst myne kozyns aen; allen weigerden, zeggende dat al wat boven uwe magt was geweest natuerlyk boven de hunne moest zyn.

— Inderdaed, maer heeft den vreemdeling met den bogen geschoten. — Ja, myn oom, maer vooreerst heeft hy iets op een stuk papier geschreven dat hy my ter hand heeft gesteld.

— En heeft hy het doel bereikt? — Vooreerst heeft hy den stok vyftig voet verder geplaatst. — Het is zonderling. Dit is het dubbel van den gewoonen afstand. — Dan heeft hy dry pylen geschoten. Den eerste splitte de stok, den tweeden brak het lint en met den derden doodde hy de duif, die van hare banden verlost was, de vlugt nam.

— By de heilige maegd van Einsiedelen, riep de landamman met groote verwondering uit, indien gy dit alles gezien hebt, dan hebt gy een schouwspel bygewoond dat hier nooit in onze kantons heeft plaats gehad.

— Ik herhael het, zegde Rodolphe Donnerhagel, die van spyt stikte, dat het anders niet dan het toeval is; indien het geene toovary is.

— En gy Arthur, vroeg Philipson, zegt gy ook dat het toeval u behulpzaam in geweest.

— Ik acht het onnoodig u te zeggen, myn vader dat ik niets buitengewoons heb verrigt. Ik spreek niet voor dezen nietswetende en hoogmoedigen jongeling, maer wel voor onzen gastheer en zyne familie. Dezen jongeling zegt dat het toeval my geholpen heeft. Maer ziet hy den gesplitsten stok, het gescheurde lint en de doode duif niet; verder indien mejuffer Anna van Geierstein het briefje wilde lezen dat ik haer vooreerst heb ter hand gesteld, zoo zal zy zich kunnen overtuigen dat ik haer de dry doelen aangewezen had vooraleer dat den eersten pyl uit mynen boog vloog.

— Toont my het papier, myne nicht zegde Arnold Biederman, dit zal een einde aen het geschil stellen.

— Ik zal u zeggen, myn edele gastheer dat het niets anders is, dan eenige vernooide verzen, welke slechts by eene vrouw byval kunnen vinden.

— En ik zal u zeggen jongen vreemdeling, antwoorde de landamman,

dat al hetgeen wat myne nicht lezen mag, ook door my ook mag gelezen worden.

Hy nam het papier dat Anna hem al bloozende overhandigde. Het geschrift was zoo schoon dat de landamman uitriep:

— Een klerk van Sint Gall had het niet beter kunnen schryven? Het is zonderling dat eene hand die zoo vast den boog houdt, zoo schoon schryven kan. Ah? waerlyk het zyn verzen; zyn er hier dan poëten onder den naam van reizende kooplieden? En hy leesde het volgende vers:

Bereik ik stok, lint en duif met mynen boog;
Dan volbreng ik de vurigste myner wenschen;
Maer een blik van zoo een schoon oog,
Maakte my tot de gelukkigste der menschen.

— Zie daer eenige verzen, myn jongen, zegde de landamman, om eenige gekke vrouwen het hoofd te doen draeijen. Zoek niet u te verontschuldigen; het is het gebruik in uw land en hier weten wy wat er ons te doen staet. En zonder zelfs de twee laetste verzen gelezen te hebben, wendde hy zich tot Rodolphe en zegde: Nu moet gy toch overtuigd zyn dat den vreemdeling zich voorgesteld had de dry doelen die hy bereikt heeft, aen te raken.

— Ongetwyfeld heeft hy dezelve bereikt, antwoorde de jonge Berner, welk middel hy daertoe gebruikt heeft, weet ik niet; en het zou my zeer doen twyfen indien de toovary werkelyk bestond.

— Foei, Rodolphe, foei, riep de landamman uit. Hoe is het mogelyk dat spyt en nyd op u eenen zoodanigen indruk maken; gy die myne zoonen tot een voorbeeld van matigheid, voorzichtigheid en regtvaardigheid zoudt moeten strekken.

Deze woorden deden den jongen Berner bloozen en hy antwoorde niet. — Zet uwe spelen tot by het vallen van den avond voort myne kinderen, voegde Biederman er by. Ik en myn gast zullen de gelegenheid waarnemen om eene wandeling te doen.

— Het ware my zeer aangenaem, zegde de oude Engelschman, de puinen van het oude slot by den waterval te gaen bewonderen.

— Volgaarne, myn beste vriend, antwoorde hem zyn gastheer en onderwege zal ik u over dingen spreken, waarmede ik u moet bekend maken.

De twee ouderlingen verlieten het grasplein, waer de vreugd op nieuw begon te heerschen. De jonge Philipson, te vreden over den byval die hy met het boogschieten ontmoet had, vergat dat hy geene aenmoediging in de spelen van het land ontmoette; doch, hy verdubbelde zynen moed en be-

kwam weldra eenige toejuichingen tot spyt van den jongen Berner, die gewis in hem eenen medeminaer zag. De jonge Zwitser barstte van spyt, omdat hy de ontevredenheid van den landamman op hem getrokken had, en dat hy veel in de oogen van zyne gezellen verloren had en dat hy dit alles verschuldigt was, aen eenen jongeling die van de eene rots tot de andere niet durfde springen, zonder er door een meid toe aangemoedigt te worden.

In deze gemoedsaandoening naderde hy den jongen Engelschman en terwyl hy hem luidop over de spelen onderhield, maakte hy hem in stilte mededeelingen van een geheel ander slach. Hy sloeg op den schouder van Arthur en zegde hem met luider stemme:

— Dien pyl van Ernest vliegt in de lucht, met de snelheid van eene valk die op hare prooi valt; en hy voegde er in stilte by: verkoopt gy handschoenen? kan men er eene verkrygen of wel moet men het paer koopen? — Ik verkoop niet alleenlyk handschoenen, antwoorde Arthur die de vraag zeer goed verstond en den jongen Berner niet beviel, ik verwissel er.

— Ik zie dat gy my begrypt, maer blyf onze gezellen bezig houden, anders zouden zy het voorwerp onzer onderhandeling raden. Gy hebt meer verstand dan ik gedacht had. Maer indien wy onze handschoenen verwisselen, hoe zullen wy elk de zyne terug vragen.

— Met het zwaard in de hand.

— Met een harnas of zoo als wy zyn.

— Zoo als wy zyn. Ik zal geen ander wapen dan myn zwaard nemen en ik denk dat het genoeg zal zyn. Zeg de plaets en het uer.

— De plaets zal den koer van het oude slot van Geierstein zyn, het uer morgen by zonnenopgang. — Men beziet ons — ik heb myne wedding verloren, voegde Rodolphe er by op eenen luideren toon, want Ulrick heeft den klomp verder geworpen dan Ernest. Zie hier myn handschoen, ten teeken van myn verlies, eene flesch wyn.

— En zie hier de myne, ten teeken dat ik haer met genoeg met u ledigen zal.

— Het was aldus dat deze twee heethoofden, zich in het midden der vreugd hunner gezellen, tot een tweegevecht beriepen.

Einde van het vierde kapittel.

(Vervolg by naeste.)

Deze vertaling is het eigendom des Uitgevers.

om eenige aenhangers in te winnen, en wit te staen by degenen die hen kunnen bevoordeelen.

De heer Seghers door de veroordeeling als escroc van zedelyk karakter ontbloot, is het niet mogelyk van hem het misbruik van vertrouwen, als eene schandelyk aen te rekenen; zulk een man tot alles bekwaem, kan geen scrupulen vinden, waer hy niet boven is. Zich langer met hem bezig houden is in de schande vroeten; maer is de *Nouvellist* zyne waardigheid nagekomen, dat is de vraag. Heeft hy gehandeld, in den geest der zending van het journalismus, en alleen een misbruik willen doen kennen, om de gestrengheid der openbare denkwyze er op in te roepen, of heeft hy gehandeld, uit wedervraek, partyzucht, of achter misvallene stoffelyke berekeningen, dit zyn de vragen welke wy ons niet kunnen beantwoorden. Doch durven wy vast stellen, dat de *Nouvellist* slechts tegen den persoon, niet tegen de zaak gehandeld heeft. Zyn gedrag hierin strekt ons ten bewyzen.

De heer Seghers, is een escroc, de *Nouvellist* heeft er ons mede bekend gemaakt, dus heeft dit blad zich in de onmogelykheid gesteld van er verder mede om te gaen, anders als na zeer omzigtige en rype overweging. Deze schryft aen dit blad, dat de heer Dubois het mandement heeft geschreven, by gevolg dat Dubois, en niet hy de vervalscher is. Indien de *Nouvellist* niet de persoon had willen treffen om hem ten allen kosten in een regterlyke betwisting met een door de regtbank geschandvlekte persoon te wikkelen, den magistraet met den galeiboef te koppelen, zou het niet van zyne waardigheid geweest zyn, zich alvorens te verzekeren of het gezegde van Seghers echt was. Vooral moest hy zeer wel denken dat een misdadigen lyk Seghers zich weinig zou gelegen laten, om een schandaal te verwekken, al bestond het niet. Maer neen, de *Nouvellist*, moest voor af niet weten of de zaak juist was, dat zou wel uitkomen nadien; na al hy liep geen gevaer, hy moest dus lyk een roofdier van de prooi, zich meester maken. Indien Seghers, althans gelasterd had, het deed er niets toe, er zou toch iet of wat van overblyven, en zyne stupide vraek zou voldaan zyn.

«De heer Dubois heeft de verantwoordelykheid van het schrift niet geloocchend.» Alle verder discussien zyn dus overtoollig.

Maer wy vragen, welk een dagblad van België 't zy katholyk, radikaal of al andere nuantien verschillig met het zoo gezeid liberalismus, alvorens de klare proeven gezien te hebben, zou een magistraet tot voldoening van een escroc, op het enkel aanteecken van dien escroc, aen de vindikte publiek overleveren. Wy vragen het aen de ultrakatholyken, aen den *Bien Publick* die de gewoonte niet heeft zyne grondbeginselen te oversluijeren, of zy hunne kolonnen, aen zulk een kerel zouden openen en zyne bekentenissen nog nat van den inkt opnemen. Wy durven neen zeggen; hunne waardigheid zou er te zeer by lyden. Seghers kon eene memorie, tot zyne verdediging schryven, en de *Nouvelliste* had hem zulke moeten aenraden, dan zou hy ten minsten een weinig hart getoont hebben. Thans zien wy in zyn gedrag niet als eene bittere, lafhartigheid! Dry mael lafhartig!

Meeting tot Brussel.

Zondag laest had er te Brussel een Meeting plaats, voor oogmerk hebbende, de maetschappy der Werktuigmakers, aldaer gevestigd, met het doel der Maetschappyn van Gent bekend te maken, en de wezentlyke voordeelen te doen uitkomen welke de werkman alreede aen het bestaan dezer genootschappen verschuldigd is. Het bureel werd gevormd uit de Heeren Gillet, voorzitter der Werktuigmakers van Gent; Jean de Ridder en J. Bilen, van Gent; De Meyer, voorzitter der Maetschappy van Brussel. De ingeschreven sprekers waren de voornoemde Heeren Gillet, Bilen, De Ridder, Van Loo, Thys en Slosse.

De Heer Gillet opent de Meeting, doet in eene gevoelige en tevens ernstige tael al de voordeelen uitkomen der Werkmans-genootschappen, en verhaelt deze door de Werktuigmakers van Gent, alreeds genoten. Hy treedt in lange overwegingen over het regt dat den werkman toekomt van door den arbeid te leven. Verder over de algemeene belangen van werker en meester handelende, zegt hy dat die belangen het eens moeten wezen, om den vaderlandschen arbeid te verheerlyken, en eindigt met de gezellen van Brussel tot de goede verstandhouding aen te moedigen, ten einde het doel te bereiken welke wy gemeenschappelyk najagen.

Heer Bilen, van Gent gelyk gewoonte, hangt een levendig tafereel voor van het werkmans leven, in al het geen dat hy zelf heeft geleden en doet eene vergelyking, tusschen den hedendaegschen toestand en het verleden. De Werkers zegt hy, behooren op heden tot zich zelve; zy zyn het werktuig niet meer van hoogere kombinatie, die hen verachten en verstooten, achter dat zy hem nuttig geweest zyn, en na breedvoerige uitleggen nopens de verbetering in het werk, door de vereeniging verkregen, sluit de spreker zyne rede met eenen warmen oproep tot de verbroedering, enkele en eenige redplank der mindere standen.

De Ridder, maakt eene klare afspiegeling van het oogenblik der inrigting des Wevers-Genootschap van welke hy voorzitter is, en loopt wyd uit op den voortgang tot alhier verwezentlykt, zoo wel in het stoffelyk als in het zedelyk wezen des werkers. In het werk, zegt hy, is de verbetering van den dagloon aen te stippen; in den omme-gang van het leven met elkander, de zedelyke betrekkingen, der vriendschap, de reden, de nieuwsgierigheid door de leerzucht, en by gevolg het aenleeren van al het geen den mensch onder de menschen van regt en van weerde toekomt. Spreker, sluit, met de hoop dat de maetschappy der Werktuigmakers van Brussel het voorbeeld van Gent zullen volgen en zich door geene bedreigingen zullen laten ontmoedigen.

De vergadering voor meer dan de helft walen zynde, er wordt gevraagd, dat men het woord in de fransche tael zou voeren. Het bureel staet de vraag toe.

De zitting wordt voortgezet in het fransch.

M. Van Loo, raekt vier hoofd punten. 1^o verhandelt over de geest van associatie, het eigentlyke doel in de toekomst. 2^o De hedendaegsche toestand van het werk; de pooging van het kapitaal om den salaris te verminderen, de tegen of terug werking der maetschappyn om hem ongeschonden te bewaren. 3^o De verdediging des vaderlandschen arbeid, by gebrek aen nationalen geest, miskent en verstooten om de vreemde blague te bevoordeelen en 4^o over de miskende regten des werkers, als burger en als mensch.

De heer Slosse voorzitter der meubelmakers doet in, weinige woorden eenen warmen oproep tot Gent en Brussel, en dringt by zyne stadsgenooten aen, om de stappen hunner medemakers, van Artevelde's hoofdstad, te volgen. De geest die hem bezielt by het beklemmen der tribun is veel eer eenen diep gevoelde groet van aenmoediging voor de geentsche broeders en tevens eene aenwaking voor de pas geboren maetschappy der werktuigmakers van Brussel, op dat zy het voorbeeld der gentenaers zouden nadenken.

De heer Thys. Inbreede overwegingen tredende aengaende het verleden en het tegenwoordige, doet eene gelukkige vergelyking tusschen de Casten voor 1789 en vroeger, met den hedendaegschen geld adel en legt de beide bronnen bloot der aanzienelyke rykdommen op het zwoegen der werkers gewoone. Hy toont ons aen, dat het onderscheid, van voor hun terug in de maetschappy van 1830, in overtrekking met de grondwet, is ingeslopen en dat derhalve onze grondwettelyke uitstellingen over den kop zyn gezien. Verder uitlopende op de strekking der werkmans maetschappy en de toekomst van het werk, eindigt hy met middelen aen te duiden om er al de voordeelen uit te trekken, ten einde de hervormingen in de toekomst van het maetschappelyk leven der werkers te verwezentlyken.

De vooruitgang der gedachten.

Er is sprak van in Brussel een nieuw weekblad te stichten, in vervanging van de *Proletaire*. De citoyen Coulon, opsteller van dit blad, achter een en half jaer opsluiting, aen de vereischten zynere corelignarissen niet meer beantwoordende, wordt achter de coulissen geschoven, als onwaardig van tot de verlossing van het mensdom mede te werken.

Dien ten gevolgen bevonden wy ons zondag laest op eene zitting in het *Snephen*, voorgezeten door een mynheer, welke men citoyen Pelerin noemde en die in tamelyk gebrekkig fransch aen de vergadering het doel der byeenkomst voorhielt.

Ongestuijmg was de beraedslaging, en het was moeijelyk voor ons om begrypen, waerom; want, over de grondbeginselen van het dagblad was men het voorzeker eens, mits men algemeen bekende dat Coulon, niet zoo als vroeger de belangen van het proletariat verdedigde. Dus het blad dat de *Proletaire* ging vervangen, moest niets anders zyn dan het geend de *Proletaire* geweest was; dat is te zeggen, «geflankeerd der meest vooruitgaende gedachten,» gelyk een der aenwezige leden het klaer opgaf. Een orgaan van zuiver radicalismus, voor kerk en staet, of zoo gelyk spreker zei: *La révolution radicale, anti-religieuse, gouvernement: républicain sociale.*

Nogthans, is er weinig gediscuteerd op de grondbeginselen van het blad, en zyn de redenen er niet te pas gekomen, om dit vaendel, als het eenige mogelyk tot de redding van het proletariat op te geven, er is breedvoerig en hevig getwist, om te weten of men het programma zou gemaakt hebben voor of achter het stichten, van de algemeene fondsen ter bekostiging van het nieuw blad, — iets regtzinnig gesproken, dat ons een weinig kinderachtig scheen, als men toch met zulke groote gedachten beziel is, van grondelyk en zonder omzien de maetschappy te willen hervormen. — Dit onstuijmg spektakel, waervan wy zyn ooggetuige geweest, in weer wil van al onzen eerbied, voor de vryheid van het woord, heeft by ons een klein gedacht doen ontstaan van de gedoogzaamheid hunner grondbeginselen, en zeer wel doen zien dat er hier en daer een weinig ambitie uitkwam; om het met een woord te zeggen, dat wy wel zagen, dat het de kwestie gold van den eersten te zyn.

Een der sprekers, welke voor al op de grondbeginselen van het blad aendrong, het overige zeer natuerlyk als enkel administratief aenschouwende, en volgens ons derhalve, welk ook zyne manier van zien en van denken moge wezen, het logiek langs zynen kant had, deed in den loop van zyne rede opmerken, dat men in Brussel moest doen gelyk in Gent, een blad stichten; welk aen den graed van vooruitgang beantwoordde dergene tot wie zy spraeken wilden en gaf deze zoo juiste gedachte op, zonder te willen besluiten, dat het te stichten blad de grondbeginselen van het *Werkverbond* aenkleven moesten.

Het scheen ons dat dit punt alleen, als hoofdzakelyk onderwerp, moest bepleten worden; en tot onze groote verbazing, hoorden wy de citoyen Pelerin van de zaak van dit echte punt van beraedslaging afwyken, om een weinig zyne gal over het *Werkverbond* uit te laten, als zynde volgens zyne weinig neêrdrukkende meening een blad dat de kleine burgery al te dienstig is. De citoyen Pelerin welke tot alhier voor al het geen hy gedebiteerd had, niets anders als spitsvinnige woorden had te gemoed gekomen, werd dit mael ondersteund in zyn gezegde, door het weinig vleijend epithète van een andere spreker: «dat het *Werkverbond*, geencrouterd was!» riep hy, met het vuur in de oogen.

Was de regtzinnigheid van de citoyen Pelerin, als mede van dezen laatste voor ons evangelie, al die groote woorden, zouden achter geene antwoord gewacht hebben, doch wy wilden aen de vraag onzer vrienden niet voldoen omdat wy dachten niet, gelyk Don Quichote, verpligt te zyn van tegen den wind te schermen.

Welke is nu het stelsel door de citoyen Pelerin, Coulon enz. voortgezet? Wy antwoorden naivelyk: dit stelsel voor welker uitwerking, deze heeren met den schrik in 't hart zouden weg wyken (?) Willen wy daarmede doen verstaen dat zy moed ontbreken zouden om zelfs den dood te braveren, dan zou de citoyen Pelerin, de pelerinisten en de

coulonnisten zich een slecht gedacht vormen van de heldhaftigheid die wy hun gaern toekennen; maer wy besluiten dat het niet genoeg is den oogst te verbranden en er den dood by te vinden. De kwestie is van het veld te ploegen en te mesten op dat het vruchten drage, voor het algemeene volk; dan, die vruchten te bewaken op dat geene heilighschendende hand het onkruid er kome inzajien. By zulk een werk zyne ziel aen de eeuwigheid terug geve, dat alleen is moed; het overig is breeuwery en woordenspel. Welnu welk is het grondbeginsel der citoyens Pelerin, Coulon, enz. ? De maetschappy omkeeren, grondelyk omkeeren door overmaet van ellende in de mindere klassen; het populismus of de armoede zoo ver gebracht, dat de deur aen het leven wordt gesloten of dat men, met het zwaerd in de hand, door de hoogere klassen zich eenen doortocht make, en eene volkomene verwoesting aenrigten! en dit alles verstaet wel, ter opzoeeking van de regtveerdigheid. (??)

Wy kennen al het eene en het ander van de republiek van Platon, en om zoo ver niet terug te keeren, wy weten ook wel iet van Malthus, van Fourier en andere dergelyke droomers; wy hebben St. Just gelezen, en wy bekennen volgaerne dat wy niet aerzelen van aen de citoyens Pelerin en Coulon, de palm der geestige droomeryen toe te kennen.

Het is waer er zyn ter verdediging van zulke leerstelselen groote en onwidersprekelyke argumenten in te brengen en de citoyens Pelerin, Coulon en tutti quanti hebben die alreede met veel kracht doen gelden.

«Ten eerste, zeggen zy, niets is gemakkelijker om hun stelsel te verwezentlyken. Het is gekend dat de loon, niet voldoende is tot het herstellen der krachten aen den arbeid verloren, dus men lydt aen behoefte, de citoyen Pelerin en Coulon, antwoorden: dat is goed, gy moet lyden, gy moet nog meer lyden; gy moet zonder schoenen aen uwe voeten loopen en het hair door de muts, en als gy allen dit toppunt van miserie bereikt hebt, dan zullen wy er doorkappen en als de boel tot in den kelder is omgedraeid, dan zal de citoyen Pelerin, minister van finantie worden en de zaken wel regelen; tot daer weg met het kapitaal.»

«Ten tweede, om hier toe te geraken, verbieden wy dat gy aen de bazen uwen arbeid doet betalen en wy moedigen de bazen aen om u als 't zyn kan voor niet te doen slaven, het zal zoo veel te beter voort gaen.»

«Wy verbieden ook dat er hulpkassen gesticht worden, voor ziekten en kwellingen; zulke dingen moeten de groote armoede vertragen en ons stelsel tot de griekschy kalenden verschuiven.» Misschien zult gy aen de citoyens Pelerin en Coulon antwoorden, dat die middels weinig geraedzaem zyn; dat, als men het huis afbreekt het volk op straat niet moet laten wandelen, tot dat men een ander huis heeft opgebouwen, want dat het met misser en bouwmeester wel zou kunnen naer de duivel loopen. De citoyen Pelerin et Coulon, zullen antwoorden: «het moet nog slegter gaen; gy moet nog hemel nog dak meer vinden.»

«Of gy zult aen de citoyens Pelerin en Coulon doen opmerken, dat de hulpkassen by het volk niet zoo afschuwelyk zyn, in tegendeel dat zy een nuttige waerborg zyn tegen ziekten en kwellingen.» Maer zy zyn zoo gauw niet geslagen, zy antwoorden: «Gy hebt maer niet ziek te worden, dan hebt gy geen hulpkassen noodig, en in allen gevalle als gy ziek zyt, dan gaet gy naer het hospitaal.» «Is waer kunt gy zeggen, maer als ik in het hospitaal lig, dan zyn myne vrouw en kinderen ook ziek aen behoeften.» De citoyens Pelerin en Coulon, zullen u alweer antwoorden: «Gy moet maer niet trouwen.» — Zoo wel, als gy honger hebt en geld ontbreekt om levens middelen in te koopen dat de citoyens Pelerin en Coulon, en zullen antwoorden: «Wel gy moet maer niet eten.» Dat is volgens Pelerin en Coulon, hooge «philosofie sociale.»

Werklieden, luisteren wy op al die schoone droomen niet en gaen wy zachtjens onzen weg voort. Leeren wy den eerbied krygen voor ons zelve; leeren wy onze waarde kennen, en te gelyker tyd dat wy het voedsel nemen voor de ziel, laten wy onzen buik aen de deur niet grollen. Gy weet het by ondervinding: het gaet maer slecht om doom te steken, in eene machien die niet gesmeerd, gekuisd en zoo wel van buiten als van binnen verwaerloosd is. Met den mensch is het het zelfde, het lighaem moet gevoed en onderhouden worden, dan zal de doom — ik wil zeggen de geest — er gemakkelijker op werken.

Stads Priet-Pract.

De vrouw, welke by het doodmorzelen van haer kind, by de heeren Hooreman en zoon, met zoo veel hardvochtigheid is behandeld geworden, en door de kring, *les sans nom non sans cause* geholpen, is thans nog eene milde hand toegekeken door het toedoen van de Directeur van de heer Burgrave, welke aen zyne werklieden gevraagd heeft om voor die ongelukkige eenrondeken te maken waer in hy den eersten penninck gestort heeft. Deze menschevriende daed, moet aen de meesterknechten der associatie tot voorbeeld strekken, want zulke feiten doen in de oogen der werkers de meesters groeijen in eerbied en waarde.

Zulk initiatief zou de associatie der meesterknechten diennen te nemen; het ware allezins iets waardiger, dan te diskuteren of den meester van den werkmans, veraermd met hem kleeding stukken aen verdobbelde pryzen te doen nemen, aen de maetschappy, zelfs aen het bestuur deel kan maken, iet dat zoo aenstootelyk met het opgegeven doel harer inrigting in stryd is.

Is de heer De Coster, fabrikant, op het nieuwwand, het nog niet eens met zich zelve, op de onwettelyke geld boet, door hem en zynen ervaren paternoster spinder, op den werkboek van een werkman neergeschreven? Is zyne barbaersche onmenscheid van een man in de armoede te dopelen nog niet verpaidig? Weet hy niet dat dater regtbanken zyn? Weet hy niet dat alle Belgen gelyk zyn voor de wet? Weet hy niet dat de regters, niet inzien hoe veel garen hy spint in de week, om aen een feit van eene schreeuwende overtreding, een ongehoorde onregtveer-

digheid, regt te doen wedervaren? Weet hy niet dat de procureur des konings een man is van geweten? Weet hy niet dat er in België een minister van justitie is, die wilt, gebiedt, vereischt, dat het regt buiten allen invloed van personen, geeerbiedt worde? Weet hy niet dat er eene wetgevende kamer is, waer dat men nog mannen van harte zou vinden om den kiel tegen den frak, het hut tegen het paleis te verdedigen? De heer De Coster, moet wel onwetend zyn om dit niet te weten, of hy moet voor al deze bronnen van regten en wetten eene soevereine, verachting koesteren, om die te durven braveren

De heer Seghers, gewezen opsteller van het *Journal de Gand*, die in den tyd zulke schoone artikels schreef over de spaerkassen, om de werklieden tien centiemkens, langs hier en tien centiemkens langs daer uit den zak te lokken, zulke verhevene gedachten uit een zette over de mutualiteit, de solidariteit de reciprociteit en veel andere groote klarinet spreuken, geboord met de woorden van regtveerdigheid, en menschen liefde, de heer Seghers is bezig met zyn testament te schryven en de *Nouvelliste*, is zynen executor.

Veel eer geschied de *Nouvelliste*! executeur testamentaire van een escroel! 't is benydens waardig! hoe dat alles toch op zyne plaats komt? De tyd is een goede leermeester, inderdaad!

Is het waer, dat de *Journal de Gand* met zyne twee buiksprekers de *Echo* en de *Stad Gent*, de *bilboquet* van het koordeken, van naem gaen veranderen en onder een enkelen titel: *Le tableau fondant*, al stillekens van het tooneelgaen weg schuiven? 't Ware eene doodsteek voor 't nut van 't algemeen; voor de opstellers niet een zier; hunne versche postjens zyn gereed: De een zou gelast zyn met na een nieuwen middel te zoeken om den uitzet te klaren en de andere de *Stad Gent*, zou des vrydags aen het stadhuis de botter afwegen.

Verschillig nieuws.

Het kollegie van burgemeester en schepenen herinnert dat het witten en afschabben der huizen, zoo binnen als buiten, der gangen en doorloopen, ten kosten van wie het behoort, moeten gedaan worden, te beginnen van den 1 april aenstaende, en voltrokken moeten zyn voor den 30 juny 1861. De eigenaers die in gebrek zouden blyven hier aen te voldoen, zullen vervolgd worden.

By gevolg van het overlyden van M. Manilius, zal in het distrikt Gent, binnen de maand de kiezing van een lid voor de kamer moeten plaats hebben.

Voorleden zondag heeft het jubelfeest van Joseph Frembgen, vader, plaats gehad, wegens 50-jarig dienaerschap by de Maetschappij van onderlingen bystand der timmerlieden. Des 's morgens is eene plegtige mis gezongen, die door al de genootschappen van onderlingen bystand is bygewoond geworden, 's namiddags is hem een banket en 's avonds een dansfeest aangeboden, dat tot laet in den nacht geduurd heeft.

De verledene week bood zich voor de commissie der hospicien eene vrouw van honderd en twee jaren aen, om in het oud wyvekenshuis opgenomen te worden.

De hospicie-commissie heeft deze vraag niet ingewilligd, om rede, dat het voor het arme vrouwe te pynelyk zou wezen, op 100-jarigen leeftijd de familie, waerin zy tot dan toe geleefd had, zou moeten verlaten. Ten dien gevolge heeft zy beslist de oude vrouw in haer huisgezin te laten, en haer een pensioentje te geven, om in hare behoeften te voorzien.

Valsche vyf frankstukken zyn in omloop. Zy dragen de beeldtenis van Louis-Philippe; sommige dezer zyn gevuld met koper en andere zyn gemaakt met een aen zilver gelykend metaal.

Adela Trots, woonende in de Kleine Kuiperstraat, was voorleden zaterdag bezig met de glasruiten op het tweede verdiep te kuisschen, toen zy eensklaps het evenwigt verloor, en ten gronde viel. Den doktor Coppée heeft haer de eerste zorgen toegediend.

In de brouwery te Galmaarden is woensdag een schrikkelijk ongeluk gebeurd. Een werkmans in den brouwketel gevallen en zoo vreeselyk verbrand er uit gehaald, dat hy slechts zyne wonden eenige uren overleefd heeft. De wanhooft zynen jeugdige vrouw, met welke hy slechts een jaer gehuwd was, beschryven, is buiten onze magt. Hy laet een kind achter.

Een schrikkelijk ongeluk is op den yzeren weg van Henegouwen-Vlaenderen, te Pemmerœul voorgevallen.

Ziet hier de eerste inlichtingen: De machinist, spoedig gewaar wordende dat de lokomotief van het spoor liep, sloot de prangen en de kranen, en kon voor den schok, van zyn voertuig springen. De heer Durant, van Stambruges, werd op den slag gedood, en, zonderlinge zaak, het lyk droeg geene sporen van wonden. De dood zal waerschyndelyk door 'erge inwendige storingen ontstaan zyn.

Het ander slagtoffer is een jongeling van Pommerœul, bediende op de spoorbaen. Ziende dat de trein van het spoor liep, sprong hy er af, werd het hoofd verbryzeld tegen het bovendeel der poort van de remise, waer de lokomotief in liep, de schok was zoo geweldig, dat de pyp die deze ongelukkige in den mond hield, hem door en door het hoofd drong. Een derde reiziger ligt op sterven; anderen zyn meer of min erg gekneusd.

Het parket van Doornyk heeft een onderzoek bevolen.

Men schryft uit Ecclou: In het jaar 1859 waren veel wevers de stad uitgeweken naer Ryssel, Robaey, Dowaei en andere fabrieksteden in het noorden van Frankryk. Alsnu trachten onze fabriekanten hunne wevers zoo veel mogelyk te wederhouden uit te wyken, met hun gestadig werk te geven; en ook deze omstandigheid bleef menig getouw in gang houden, terwyl de uitwyking er door ophield. Maer in dien tusschentyd werden magazynen hoe langer hoe meer met fabriekaten volgestapeld.

Thans mogen wy bevestigen, dat er, sedert den aenvang

des jaers, onder deze belangryke nyverheidstakken eene algemeene herneming is ingestreden. De aftrek heeft zynen loop hernemen; de bestelling komt overvloedig toe, en de magazynen zyn reeds ontlast.

Onze fabrikatie van wollen en katoenen stoffen bestaat uit: satyns, galaplaids, tartans, bevertyns, baeijen, kastorine, duffel, vlaming, molletons, siamoise, tirentin, matras-segoed, bakkerslynwaed, mollevel, enz. In 1860 zyn hierby gekomen: de katoenen panne, de coutils, het serveet, het handdoekgoed, enz.

De kousenwevery heeft eenen nieuwen voortgang gedaen, terwyl de sargienwevery, in 1860 onder ons ingevoerd, onzen wensch beloft te verwezenlyken.

De konkurrentie te Parys. — Het naderen van het goed seizoen heeft in de parysch dagbladen de gewonelyk bekenmakingen der modestoffen te wege gebragt: een magazyn genaemd de *Louvre*, kondigde eerst eene stoffe aen (*Barège anglais*) van 35 centimen den meter; s' anderen daegs kwam het magazyn *le Coin de rue*, en gaf dezelfde stoffe aen 25 centimen, eenen dag later, was het de beurt van *les villes de France*, en zy bepaelde den prys van de *barège anglais* op 20 centimen, altyd per meter! — Men dacht dat het onmogelyk was nog leeger te komen, 't was niet mogelyk: 't magazyn *St. Augustin*, 45, te Parys, doet aenkondigen dat het de zelfde stof verkoopt aen tien centimen den meter, of, voegt er by, «aen 1 franc het enkel kleed aen 10 meters en » 2 francs het kleed met kleine volants of met 'nen dobbelen » rok van 20 meters.»

Een nieuw kleed van 10 meters van éenen franc!

Grondwet van België.

In den naem van het Belgisch Volk, het nationaal Kongres, besluit:

VIERDE HOOFDSTUK. — VAN DE PROVINCIE- EN GEMEENTE-INSTELLINGEN.

7^{de} Vervolg en slot, ziet ons nummer 11.

ART. 134. Tot dat hierin door eene wet voorzien zy, zal de vertegenwoordigerskamer eene onbepaalde magt hebben om eenen minister aen te klagen, alsmede het hof van verbreking om denzelven te veroordeelen, mits men de overtredding bepale en de straf vaststelle.

Nogtans mag de straf boven de opsluiting niet gaen, met voorbehouding der gevallen welke de strafwetten uitdrukkelijk voorzien.

ART. 135. De beambten der regtbanken zyn behouden zoo als zy tegenwoordig bestaen, tot dat hierin door eene wet voorzien zy.

Deze wet zal moeten in den eersten wetgevende zitting vastgesteld worden.

ART. 136. Eene wet in denzelfden zitting vastgesteld zal de wyze bepalen op welke de eerste benoeming der leden van het hof van verbreking zal gebeuren moeten.

ART. 137. De Grondwet van 20 Augustus 1815 is afgeschaft, alsmede de provinciale en plaatselyke bepalingen.

Desniettemin behouden de provincie- en gemeente-overheden hare eigenschappen tot dat de wet daerin anders voorzien hebbe.

ART. 138. Te rekenen met den eersten dag waarop de Grondwet zal verpligtend zyn, zyn al de wetten, besluiten, vaststellingen, regelingen en andere akten die met de grondwet tegenstrydig zyn, afgeschaft.

BYGEVOEGDE BEPALINGEN.

ART. 139. Het Nationaal Kongres verklaert dat het noodig is dat men zoo haest mogelyk door byzondere wetten in de navolgende zaken voorzie:

- 1^o Drukpers;
- 2^o Inrigting van den jury;
- 3^o Staats geldmiddelen;
- 4^o Provincie- en gemeente-inrigting;
- 5^o Verantwoordelykheid der ministers en andere ambtenaren des bestuurs;
- 6^o Regterlyke inrigting;
- 7^o Herziening der pensioenlyst;
- 8^o Maetregelen tegen de misbruiken van veelambtsoefening;
- 9^o Herziening der wetten over de bankroeten en betalingsuitstellen;
- 10^o Inrigting des legers, der regten tot verhooging en tot rustgelden, en het strafwetboek der soldaten;
- 11^o herziening der wetboeken.

Brussel, den 7^{den} February 1831.

De ondervoorzitter des Congres.

E. C. DE GERLACHE.

De geheimschryvers, leden des Congres,

LIEDTS; NOTHOMB; BURGRAEF VILAIN XIII;

H. DE BROUCKERE.

BURGERSTAND DER STAD GENT.

Sterfgevallen van 18 tot 22 Maert.

Joanna Demasure, wed. Vandersluys, 70 jar., Bellevuestraat.
Eduard Verschueren, 27 jar., daglooner, Byloke.
Maria D'hossche, huisv. Vervliet, 56 jar., Abeelstraat.
Petronella Degroote, wed. Blankaert, 68 jar. Fabriekplaats.
Coletta Londrie, wed. Degrie, 78 jaren, Drapstraat.
Hendrika Delandtheer, 25 j., kantwerkster, St-Lievenstraat.
Maria Boone, huisv. Bouquet, 26 j., Rogierstraat.
Benedikt Verleyen, 75 jar., daglooner, Dekstraat.
Eugene Vergeylen, 55 jaren, timmerman, Kuiperstraat.
Jakoba Codde, huisv. De Vreese, 65 jar. St-Pharaildeplaats.
Pieter Buisse, 22 jar., fabriekwerker, Groenstraat.
Jan Mortier, 36 jar. zadelmaker, Kortryksche straat.
Xaver Gossens, 35 jaren, zonder bydryf, Nederscheldkai.
Pieter Vergauwen, 56 jar., spinner, Coupure.
Ferdinand Manilius, 64 jar., fabrikant, Kortryksche straat.
Maria Van Houtte, wed. Verbrugge, 78 jar., Mortierstraat.
Maria Marchand, 69 jar., zonder bedryf, Ketelvest.
Julia Helinck, 70 jaren, zonder bedryf, Papegaestraet.
Maria Haack, 19 jaren, fabriekwerkster, Sassche kai.
Melanie Ysbaert, 52 j., dienstmeid, St-Hubertstraat.

Maria Delvo, huisv. de Waegenaere, 25 jar., Kortrykschstraat.
Lucie Bol, 24 jar., z. b., Bestormstraat.
Albert Versele, 43 jar., daglooner, huiten de Heuvelpoort.
Cornelis Lemmens 60 jar., schippersmaat, Groot Meerhem.
Maria Plehiers, 12 jar., fabriekw., buiten de Brugschepoort.
Joanna Vanden Helne, 65 jaren, echtg. Dusauchoit, Muide.
Anne Colpaert, 44 jaren, echtg. Helderwerdt. St. Lievenstraat.
Augustin Charlier, 57 jaren, marbrier, Bloemstraat.
Charles van Driessche, 43 jaren, daglooner, Groot Meerhem.
58 Kinderen onder de 7 jaren.

Geboorten van 16 tot 21 Maert.

Van het mannelyk geslacht 59)
Van het vrouwelyk geslacht 59)

Totaal 78.

MERKTEN.

REGERING VAN GENT.

Middenprys der granen op de Gentsche Merkten.

Per hektoliter	15 maert.	22 maert.
Witte tarwe	22 25 a — —	22 71 a — —
Roode id.	22 5 a — —	23 22 a — —
Rogge	13 73 a — —	14 56 a — —
Geerst	15 — a — —	— a — —
Boekweit	18 25 a — —	19 — a — —
Haver	9 65 a — —	9 75 a — —
Aerdappelen, 100 k.	10 50 a — —	10 50 a — —

BROODZETTING.

Van den 22 om in te gaen den 24 Maert.

1 Kilo brood enkel tarwe gebuild	fr. 0 58
1 Kilo brood enkel tarwe ongebuild.	» 0 51
1 Kilo rogge.	» 0 20

ANNONCES.

VOORNAEMSTE VERKOOPINGEN.

Van Roerende Goederen, welke deze loopende weke Publiek zullen Verkogt worden.

Maendag 25 Maert 1861, om 2 ure namiddag, buiten de Dampoort, in de herberg den *Ossenkop*, publieke Verkoop van eene groote party drooge Houtwaren, door CH. DROESBEKE.

Dynsdag 26 Maert 1861 en volgenden dag, ten 9 en 2 ure, voor het huis Onderbergen, 43, publieke Verkoop: van onderscheidene schoone Meubelen, Vrouwkleeders, Bedderyen, Keukengerief, enz. Schoone diamanten oorringen, ringen, enz. Een volledigen loodgietershalm, enz. door CH. DROESBEKE.

Dynsdag 26 Maert 1861, op gewoone ure, in de Verkoopzaal Barrestraat, 20, publieke Verkoop van Meubelen, Char-à-Bancs, kleinen Antwerpschen wagen, 2000 ydele flesschen, enz. door EMM. DE BEER, Zoon.

Dynsdag 26 Maert 1861, des voormiddags om 10 ure, op de oude Beestenmarkt, door Afbraek, publieke verkoop van eene groote party Bouwmaterialen, door EMM. DE BEER, Zoon.

Donderdag 28 Maert 1861, op gewoone ure, in de Verkoopzaal Huerdochterstraat, 6, te Gent, door sterfgeval publieke Verkoop van schoone Meubelen, Biljard en 600 flesschen Wyn, enz. door CH. DROESBEKE.

Dynsdag, 9 April 1861, om 2 ure namiddag, buiten de Dampoort, in de herberg den *Ossenkop*, buitengewoone groote publieke Verkoop van eene groote party Drooge Houtwaren, door EMM. DE BEER, zoon,

JAN GEVAERT,

Vleeschhouwer, Bellevuestraat, 4, te Gent.

Heeft de eer publiek kenbaar te maken, dat er by hem te bekomen is eerste kwaliteit *Rund-* en *Kalfvleesch* aen **Fr. 1-36, 1-20 en 1-10 den kilo.**

BERIGT.

CHARLES MEYFROOD, woonende in de *St. Hubertstraat*, n^o 37, in het *HERDERINNEKE*, op het *KALYTJE*, op *St. Pieters*, verwittigt het publiek dat by hem zullen te bekomen zyn alle soorten van *VISCH*, Gebakken en Ingelyden, alsook *Beefsteaken*.

BERIGT.

Men maekt het publiek kenbaar dat er in den Estaminet *BLANKENBERGHE*, Brugschepoortstraat, 27, eene schoone *ZAEL* te bekomen is, verlicht door de *Gaz*, konnende dienen voor eene groote Maetschappij.

BERIGT.

Men maekt het publiek kenbaar dat er in den Estaminet den *Ouden Vlaemschen Leeuw*, in het *Spanjaards-Kasteel*, 180, op de nieuwe Beestemarkt, te Gent, eene schoone *GROOTE ZAEL* te bekomen is, verlicht door de *Gaz*, konnende dienen voor eene groote Maetschappij.

BERIGT.

De Maetschappij der *HUISSCHILDERS*, is nu gevestigd op den Reep, in den Estaminet: *DE KROON*. Alle de genen die er willen deel van nemen, als Leden, zyn verzocht van zich te komen aengeven, alle laetste Zondagen van ieder Maend, om dry ure namiddag, of om 8 ure des avonds, onverschillig op welke andere dagen. *De Voorz.* MASSIN.

F BOGAERTS, Drukker, Pré-aux-Cleres, by het Groot Vleeschhuis.